

ПОД КАРАНДАШ
ИЗГОТОВЛЕНО
ИЗ БУМБРАКА

ВСЕКОПРОМ СОВЕТ
МОСОБЛАПЕЧАТЬСОЮЗ
АРТЕЛЬ
НАУКА И ПРОСВЕЩЕНИЕ
МОСКВА, САВЕЛЬВСКИЙ П. 13

ЧЕРНОВАЯ КНИГА

1938 *Издательский риз.*

Текст I
по Тощенки

Ви. Бабуаров.

Дело №49
Записи текстов
по-мансийски

ИЗДАТЕЛЬСТВО
СОВЕТСКОГО НАУЧНОГО
ЦЕНТРА
при Г. Г. У.

869/49

1938

Шегурьский р-н.

Шекун I

kit qum 3leio	дн. Багумаров	1
pör=ne möit	- " -	13
pölyxəy luhšiq qōn p.	- " -	20
amšit	- " -	45

Шекун замечена в пос. Шоловские
дн. Багумарова ... лет. арены?
с ... лет. По речке Шегурь, по мосту.

С. С. У.
И. С. У.
Музей истории
Сибирской культуры
при Т. Г. У.

№ 869/49

Kit qum sled, jame qumite nē ay,
 man qumite nē at ohti. jame
 qumite ekwate kon = kwals, ul'iw
 sādrukwe. ul'iw sāt'ri ti mus
 l'ūisi. akw ert sunsi, nōv sali qar
 tā lun. is, ka minas, petros. kany
 aknyay la l'ūisi, kany. kany sun
 saltos. lun saltos, kany l'ūisi:
 -nay matsr wāssn, l'ūisi
 -āli, lewi, -an nī matsr at wāssn
 -āli, lewi, nay wāssn, kany l'ūisi.
 an wāssn, l'ūisi, nay wāssn.
 -an wāssn, kas, - l'ūisi. -ia, l'ūisi
 an h'alaniim - iōy kaniim 'ki'
 majen, l'ūisi.

h'alana - iōy kane ka majwest.
 kon ka powarki ka wāyki,
 ka wāyki. kon - petros, oñja
 ul'iw sāt'ron man kany ka
 wāyki. oñja ul'iw sāt'ron
 man iōy kane, kany ka kany wāyki.
 oñjan kany & tōy lit kōtwes

lat da quinas. galit kwals, es
 ta mini. es ta nōri, wāyhi
 ta minas, ta minas, yar tōykm
 ta pats, yar lōyht gasit ta
 mini. ta powari. ōiŋa sunsi
 es ta etimawes. pānl at patrs.
 es quin'utal ta kotwēs. fot pūjas
 galitēn es ta mini, wāyhi
 ta mini . . . ta . . . ta . . . ni
 akw ert sunsi, pānl ta patrs.
 qurmit gōtal ertt. akw ert
 nōŋq lapsnykwē di pats,
 nōŋq di l'ūl's. nōŋq l'ūl's akw
 ūsil wōd, kit ūsil ūsuyli
 qurmit ūsil ūsuyli. akw
 ert pēlpsō di jēmtss ~~+~~
 jōunywē ta pats. ta utnās (3)
 pēsū utnās, wati utnās,
 akw ert etal' sunsi, qāre
 fot jōun'ōdi ta lakwite
 ta lakwōste, lakwōste, nal
 ta liste.

nale qunt qār aut kity

kun - pilgatus. di uale qarn
 jat ka katwes, takwi ka
 lui part ka uini, ka uaylote,
 akw ert etal' sunsi, saba
 sew sali nanyi. qare kun
 ka saltss. sunsi ku eluyalast
 naykett, qurim qum kat, sa-
 lit part. kun minnykw' pili,
 nousi: amman alawen kay. cui
 ka qurim qumna an qare
 uall ka laiwes, ka alwes
 kun ka minas. Cawi:

- am ualim, lami, majelen,
 ualim eri.
- at midlum lawest. man
 iayaji a jusew. nay man
 iayajiw naxit wileu-
 k, uall midlum
- ~~ka~~ ki ali wileu,
 iayaji k jusew.
- jun ka minast, ka katwes.
 jun iaykest, lawest. ma
 -maning qum qontsun, naypy

sõpist sul'alaste - puytsste

5-

aku mat joqts-te, ta alaste
kasajl sul'alaste, ta alaste.
upane salianol taltseust,
in ta tagast. dem duy ta
qul'tss, iaktlaydi.
sali taltste, duy ta mini
in minime pal qõpte
sam ta puytsste, leu qõpte.
sunna ta taltste. kit qõpt
kergatss ta mini. in ier-
tss! upane ta moovutest
-a ya-ya, a-ya-ya wapsuy
aku qõpt ta alam!
qolit tss ta minas. qurum
semel qõptol kerves, ul'in
katne qõpt õikaristilõr kerves.
ta minast. upane ta tagast
tay ta ~~huvuti~~ jomtaghandi
upane in palt. wõru loqti-
sst wõr sali di qõutest.
qõutest, ~~ta~~ lãwest
-ja, ta, waps, lasen, aku
meu sali hãll.

at iaklasst

6-
da Ciste, liste, hali minas,
wör tälü pēsän' kuyz pēlqatōj,
upane säli 55 sem alast
säli 55 yöt-sät kēm. Marawi
käl sunna da paqutseusl,
da minasst. an' waps wör
säli qare iui palt ta iay p-
qadi, mäs häy qatōs, da liste,
aku mat, ta qōjwes.
iakl'ite². qare iakstli, aku ert
susi. ~~ti manor~~ se di wätsr
mat seusl di nayki, ti iuy.
aman dul, aman manor, aku
ert l'apem ti iayts, susi.
salit ti iuwst. l'apa iaytsst,
susi elm qōlassu salit pōra-
wst. tan palt li ole iaytsst.
hit pälen ta minasst, kuy
ta l'al l'ul'ist. Xürüm
qum kuy palt ti iuwst.
-kay, l'uwst manor wärsän
-an, lawi, al'ile xüm. kan
55 yötal' minien, kitapasane.

welaki - pōri

(welpa at winaet)

7
-man, lawert, muzi minen.
man, lta nē xai kalalsun,
ta nēn palt minen.
fa nē kawien ai ma i ma
nas ali? tam at wājanse.
-ia, lawi, qui minen - man
lawert, qurmit göptol ut -
nen, nay göptol jalaseru?
-am lta gösant jalaserum.
tam suni kalapōs, luy
tu kalwats ai ekwate palt.
akwaw puyte, welaki, ai
göptol lēi göptritot. akwaw
lakwantiqane. juy lortōs,
qūlōs, qolit kwats, ekwate
nupol lāwi.
-mēn ai minnawamen, an
ōlue mānu. nay minetōn
man āti
-ōs qurle, ai minen,
fa an kerwēt. ekwate
kēwes qurum jayk göptol.
qurite kerwis qurum

pus pal' yōptol. ta wantla-
s₂ r₁ minel' s₂ ha lan₂
ānssat wattle' r.

lepame sunserit, saras kumpson
ta minel'. sunserit saras
ult, namsert, manurōl minert
akwa₂ r₁ nal ta minert. qōnt-
li₂ r₁, saras matpt wator¹ ta
sul' q₂ kaloss. kuml sunserit.
saras ult² wst ult² ta minel'.
saras kumpson ta minel'
ta putrasir.

saras kumpson ta Blumajasi₂ r₁,
kil tust₂ s₂ r₁.

ehwate nupst lami,
- an wōru jal' im, sar. wōru
ial₂ wst iōnt sulēn, kōt
qār lat' wator. ehwate nupst
lami - nuyēn.

ehwate ta niyalaqli.
fakwi sun saltos² ial ta qūjōs
qalit kwals, es ta wōru mi
nss. wōru ial, es kōt

(lōm kōl)

(sun loqts)

kar la alom. is iowt owl
 awdu la laimatsom. luny
 iagts, la lizaxc, ekwaki
 la miyalagti. takwi luny
 saltss, matsr ati tes, sul
 da quiss. da quyi.
 akw ert ~~ekwaki~~ ewwete ase
 di iagts, ten palten. atite
 nypse lawi

-ajikwe minimiu luny. wota
 molli qaitalim fun di iagts,
 wowwessu.

ajite lawi, -at minitun.
 matsr warigen, da warigen.
 akw ert ase minykwel ku
 pels, ase nypse lawi
 -sorsu ki k'at'eri, k'or
 ul iagen. sorsu k'ere -
 iagen.

fa minas. ten fa 3 leet.
 akw ert suusi, xout di
 luny. 3ikat' nypse lawi
 -kwaleu, xoutu ki luwe-
 men!

fo ual line parat iowt
 ioli oyle man qojim ali
 iowt sa qin atue nus ma
 iola bu qilawel.

52kute at kwali, akwas' ta qusi.
 akw ert lapan di ioytesot.
 ta kas kwaldi, at kwali
 wonsaly' di kawatentu, liala-
 wimen!

quzimete akw ert la kwalaps,
 n5ygal' tuwl ka tergas, surum
 sunol ka faxas.

Ekwate konal' qantoli, kon
 matse warame ta warame.
 qontengkykwe la patst.
 akw ert konal' qantoli

52kute suiti:

-asen eri ke, iuy talila.
 etwa kon-kwalen, ase kon
 powarali. ajite l'awtir
 -am malal lawe^{om} tip
 ul jareu! manse dit kiu-
 se^{om}. iowt owel qilum
 woyqin ^{ase} kon tuwl ka ru-
 gabum. tuwl ajite iuy ka
 talwes. ai qontes iagnum utot
 jussu alwesot.

n579 p'ulis. †

an la olee, an la surie.

iam ~~lux~~ ada d'apu unicum
an nerasu puzhas zenero, of d'ian
ne monu u tegete. tegetibus
un. d'ur. d'roem separans quon
puzhas zenero.

Qu. baqmanus.

mōsne^{it} 2 pōrne^{it}

jōrne most
(akwa pōrne, akwamo & ni) 5^{it}.
Mn. hit nāwram 5^{it}. 2omas 2an^{it}.
akwate low tal^{it}, akwate maun^{it}.
minas^{it} (pūm nan^{it} kaykw^e). pūm
nas^{it} kas^{it}, sunna kal^{it}, 2uy
qark^{it}. Wit lakne wōy^{it}
2eq^{it}.

- kas kas kas, wit aien, 2u, -
mōs u. mupsl lawi

- āli, at aje^{it}, M.N. lawi

- āli, aien, aien aien.

kakwi qōmi qu^{it} p^{it}, da la aji
ai M.N. qu^{it} p^{it}, da aji 2s.
2uy qōmi da pōni^{it} lawes, da
alwes.

2unel la sunna la kal^{it}wes,
pūm^{it} lap paut^{it}wes. 2uy da
qark^{it}.

2uy 2oxt^{it}, M.N. nāwram^{it}
2uy 2eq^{it}. 2ainien 2uw. a?
- 2ainien wōst qull^{it} 2ā^{it}
2eq^{it}. nēn 2uy minien, kōlēn